V roce 2024 vzrostly ztráty z nehodovosti na silnicích na 149 mld. Kč.

7.11.2025 - Alena Daňková | Centrum dopravního výzkumu

I přes další pokles počtu dopravních nehod evidovaných Policií ČR oproti roku 2023 byly v roce 2024 socioekonomické ztráty ze silničních dopravních nehod vlivem inflace vyšší přibližně o 2 %. V roce 2024 bylo evidováno Policií ČR celkem 92 217 dopravních nehod, což je o 2 728 méně než v roce předchozím. Socioekonomické ztráty z dopravních nehod činily v roce 2024 celkem 149,39 mld. Kč (tato hodnota zohledňuje i dopravní nehody neevidované Policií ČR). Výši celkových ztrát ovlivňuje i ekonomická situace v ČR. V roce 2024 byla průměrná inflace 2,4 %. Vyšší ceny se promítly i do odhadu hmotných škod Policií ČR, které činily v roce 2024 přibližně 7,99 mld. Kč (v roce předchozím to bylo 7,69 mld. Kč, o 4,0 % méně při vyšším počtu dopravních nehod).

Výpočet socioekonomických ztrát z dopravních nehod byl proveden podle revidovaného metodického postupu Centra dopravního výzkumu, v. v. i. *„Cílem výpočtu je ocenit všechny tržní i netržní dopady dopravních nehod v daném roce, a to i dopady, které se promítají do budoucnosti, do dalších let,“* uvádí Alena Daňková, vedoucí Oblasti hodnocení dopadů dopravy, strategií a vzdělávání Centra dopravního výzkumu (CDV). Jednotlivé nákladové, respektive ztrátové položky, jsou oceněny běžnými cenami daného roku, ve kterém se dopravní nehoda stala. Struktura všech nákladových položek, které jsou do výpočtu zahrnuty, je uvedena v následujícím schématu (Obrázek 1). Ze schématu je patrné, že větší část položek připadá na ztráty související s osobními následky, tedy osobami zraněnými nebo usmrcenými při dopravní nehodě. Řadí se sem náklady na zdravotní péči o dané osoby, sociální výdaje (nemocenská, invalidní, případně vdovské, vdovecké a sirotčí důchody), ztráty produktivity a lidské ztráty, které tvoří ve finančním vyjádření nejvyšší nákladovou položku. Další část ztrátových položek tvoří ztráty z dopravních nehod, kam se řadí především hmotné škody na vozidlech a dalším majetku, náklady na činnost policie, hasičů, související se zásahem a vyšetřováním dopravní nehody, a dále pak náklady na soudy a přestupková řízení a administrativní náklady pojišťoven. Ve výpočtu ztrát jsou rovněž zohledněny ztráty z kongescí v důsledku dopravních nehod.

Výpočet se provádí s dostatečným odstupem v době, kdy už jsou známy konečné hodnoty vstupních údajů (např. ekonomické ukazatele, statistiky nehodovosti apod.). Ve výpočtu jsou zohledněny následky nehod do 30 dní. Dle následků nehod do 24 hod. bylo v roce 2024 při dopravních nehodách usmrceno 438 osob a těžce zraněno 1 609 osob, v delším časovém horizontu (30 dní) ale byly následky závažnější – 494 usmrcených a 1 561 těžce zraněných osob, tedy o 13 % usmrcených více (než do 24 hod.).

Srovnání nehodovosti a následků nehod dle údajů do 30 dnů po nehodě v letech 2023 a 2024 zobrazuje Tabulka 1. V roce 2024 bylo oproti roku 2023 evidováno méně usmrcených i těžce zraněných osob, jen počet lehce zraněných osob byl nepatrně vyšší. Celkový počet nehod byl v obou letech podobný (v roce 2024 pokles o 2,9 %). Obdobná byla i závažnost dopravní nehod, která v roce 2024 činila 5,36 usmrcených osob do 30 dnů na 1 000 dopravních nehod (v roce 2023 byla závažnost 5,29).

Pokud se týká příčin dopravních nehod, nejzávažnějším následkům stejně jako v předchozích letech dominuje nepřiměřená rychlost a dále nedání přednosti v jízdě. I přes relativně obdobnou bilanci nehodovosti v letech 2023 a 2024 dosáhly výsledné celospolečenské ztráty z dopravních nehod v roce 2024 rekordních 149,39 mld. Kč (o 2 % více než v roce 2023). *„Vzhledem k tomu, že se ztráty*

každoročně oceňují v běžných cenách daného roku, promítla se do výpočtu opět inflace v roce 2024. Pokud bychom rok 2024 přepočítali dle stálých cen roku 2023, výsledné ztráty by činily 145,89 mld. Kč, tedy o něco méně než v roce 2023," upřesňuje Alena Daňková.

Ve výpočtu socioekonomických ztrát z dopravních nehod figurují dvě hlavní kategorie – ztráty z osobních následků a ztráty z dopravních nehod. Tyto kategorie obsahují konkrétní položky, pro které se kalkulují jednotkové náklady. Jednotkové náklady se pak násobí celkovým počtem relevantních následků, respektive počtem nehod a z výsledků jsou odvozeny celkové ztráty.

Jednotkové náklady jsou nejvyšší u usmrcených osob, kde činily 78 mil. Kč za jednu usmrcenou osobu. V Tabulce 2 a 3 jsou uvedeny jednotkové náklady a celkové socioekonomické ztráty z dopravních nehod v roce 2024. Uvedené částky zahrnují jednak skutečně vynaložené náklady na zdravotní péči, vyplacené důchody, odškodné, hmotné škody, činnost policie, hasičů a podobně, a také další ztráty, které nemají obvyklou tržní cenu a reálně nedochází k jejich úhradě.

Celková částka ročních ztrát z dopravních nehod za rok 2024 představuje 1,94% podíl na HDP daného roku. Toto srovnání je však problematické z několika důvodů. Ve ztrátách jsou zahrnuty i netržní dopady (respektive i dopady, pro které neexistuje obvyklá tržní cena), které se do výše HDP nezapočítávají. HDP je vyjádřeno jako tok peněžních prostředků za jeden rok, ve ztrátách jsou započteny i očekávané náklady a ztráty z dalších let.

Dopravní nehody mají závažné socioekonomické dopady, které negativně a dlouhodobě ovlivňují nejen konkrétní jedince, ale i celou společnost. Proto je žádoucí realizace takových dopravně-bezpečnostních opatření, která povedou ke snížení počtu a závažnosti dopravních nehod. Tyto aktivity zaštiťuje na národní úrovni strategický dokument Strategie BESIP 2021–2030, jehož cílem je snížit počet usmrcených a těžce zraněných osob na pozemních komunikacích na polovinu oproti výchozímu stavu (definovanému jako průměr let 2017 až 2019). *„Za účelem naplnění těchto stanovených cílů je nutné v ČR realizovat taková dopravně-bezpečnostní opatření, aktivity a kampaně, které nejen že budou zaměřené na problematické oblasti vyplývající z analýzy statistik nehodovosti, ale také budou efektivní po stránce finanční a jejich realizace bude mít pozitivní dopad na bezpečnost a státní rozpočet,"* dodává Alena Daňková.

Ing. Alena Daňková, Ph.D., MBA, vedoucí Oblasti hodnocení dopadů dopravy, strategií a vzdělávání,
e-mail: alena.dankova@cdv.gov.cz

RNDr. Jan Tecl, statistik

Ing. Veronika Peťková, MBA, vedoucí marketingu,
e-mail: veronika.petkova@cdv.gov.cz, tel: 771 276 575

https://www.cdv.cz/tisk/v-roce-2024-vzrostly-ztraty-z-nehodovosti-na-silnicich-na-149-mld-kc